

فیلم مستند «تخت گاه هیچکس» یا افشای یکی از بزرگترین جعل های تاریخی در منطقه

بخش چهارم

بررسی جزء به جزء سازه های تخت جمشید

دیوار غربی

ناصرپورپیرار: اصولاً تخت جمشید بسته به شرایط اقلیمی ایران برای هیچ نقطه از ایران یک بنای بومی نیست. هرگز پیش از بنای تخت جمشید شما در سراسر ایران ... مجموعه ابنیه سنگی ندارید، پس از تخت جمشید باز هم مجموعه ابنیه سنگی ندارید. چون اینجا به [یک] سرزمینیست که فقط فاصله درجه حرارت بین شب و روزش غالباً تا ۲۰ درجه کم و زیاد میشه. و بین فصل زمستون و تابستونش بین گاه تا ۴۰ درجه کم و زیاد میشه. در یه چنین شرایط اقلیمی که کسی با سنگ بنا نه میسازه. چون سنگ اصولاً هادی سرما و هادی گرماست. و در یک محیطی که اینقدر تفاوت درجه حرارتی هست کسی اصلاً درین سرزمین ذهنیت ابنیه سنگی نداره، هنوز هم نداره. بخصوص فورمهای که در تخت جمشید بکار رفته فورمهای بومی و ملی نیست، هیچ پیشینه نداره، پیسنه هم نداره یعنی پس از تخت جمشید هم کسی ازو شیرها اوز گاوها، گوزنها ازون چیزها روی بناها به وجود نیآورده. این فورمهای که درخت جمشید ما می بینیم متعلق است بیشتر به بین النهرین و برخی اش هم با تغییراتی متعلق است به یونان و ورم کهن. با این تفاوت که شما در معماری بین النهرین یا در معماری یونان یا در معماری روم مواجهید با یک به اصطلاح ستراکچر از پیش طراحی شده، یعنی وختیکه میخوانند یک ستون رابسازند محاسبات اولیه اش انجام میشه، تقسیم بندی قطعاتش انجام میشه، طراحی و زینت آلاتش انجام میشه اینها به شکل بلوکهای جداگانه حالا فرق نه می کنه ستون، دیوارها همینطور. بشکل بلوکهای از پیش آماده، شماره میخورن، بعد این بلوکها برابر اون علایمی که تعیین میکنه کنار هم قرار می گیره و دیوار کامله دقت می کنید. یا ستون کامله. اما در تخت جمشید قضیه کاملاً برعکسه. یعنی مواد خام بدون شکل تراش نه خورده. از نظر حجم و ابعاد گوناگون. و با [تضریب های/دندانده های] مختلف روی هم چیده میشه یک نمودار سنگی بی شکل و بدون فورم پیدا میشه. بعد بر اساس یه فورم این نمودار سنگی تغییر پیدا میکنه. یعنی از سوی یه سنگ خام، هنگامیکه در محل اصلیش قرار داده شده مثلاً کله اسپ در اونجا، یا مثلاً یک دیوار را از توی یک سنگ خام می تراشند.

نطاق ۱:

برای درک این موضوع به سراغ دیوار غربی تخت جمشید میرویم. بازدید کننده های تخت جمشید اکثراً بی توجه به

این دیوار وارد این مجموعه میشوند. این درحالیست که این دیوار در خودش مسابلی فراوانی برای گفتگو دارد. و حتی میتوانیم به با بررسی آن به نحوه معماری این دیوار و سایر نقاط تخت جمشید پی ببریم. دیواریکه با بررسی آن میشه فهمید هیچگاه تکمیل نه شده و وختی دیوار ورودی تخت جمشید هنوز کامل نیست و به بهره برداری نرسیده اون وخت چه نتیجه ای در باره سایر قسمت های تخت جمشید میتونیم بگیریم؟

موزیک

در ابتدا باید گنت تخت جمشید بر روی دامنه کوه رحمت قرار گرفته. برای اینکه کاخهای مورد نظر را بر روی یک صفحه تخت بسازند روی دامنه کوه را ابتدا بلوک چینی کرده بعد اضافات دامنه کوه را می تراشیدند و صاف می

د پانوی شمیره: له ۱ تر ۴

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

: دلېکنې د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په خیر و لولئ

کردند. همینطور که درینجا هم مشاهده می کنید کار صاف کردن و بلوک گذاری بالای دیوار انجام شده ولی ادامه این کار در طول و عرض دیوار ناتمام باقیمانده. در حقیقت باید گفت بر روی این دیوار قطعات سنگی باقیمونده از دامنه کوه هیچوقت اصلاح و صاف نه شده. این قطعات در حالی جدا شدن از دل دیوار غربی بوده اند که کار جدا کردن و صاف شدن اونها به حال خودش رها شده.

موزیک ۱۰ ثانیه

این در حالیست که بانزدیک شدن با سطح این دیوار میتونیم آثار متعددی بجامانده از قلم ها را روی آن مشاهده کنیم. آثاری یه [اند] که نشون میده کاریگران روی این قطعات مشغول انجام کار بودند ولی گویا کارشونرا نیمه کاره بحال خودش رها کرده.

موزیک

لازم به ذکر است سنگهای دامنه کوه از بین برده نه میشده و تاجای که ممکن بوده سعی میکردن از صخره های اضافی بهره ببرند. ازین صخره های بلوک های درست میشده ، و ازین بلوکها در سایر نقاط تخت جمشید یا حتی خود این دیوار استفاده میکردند. بر روی این قطعات حتی جای تیشه ها و سعی در سالم در آوردن آنها کاملاً مشهوده. بعنوان مثال همچنانکه درینجا می بینید حجار در حال جدا کردن این تکه سنگ از دل بوده بدون اینکه قصد داشته باشه اونرا تخریب کنه، اینو حتی از ضربه هاییکه با قلم به پشت این بلوک زده اند میشه فهمید.

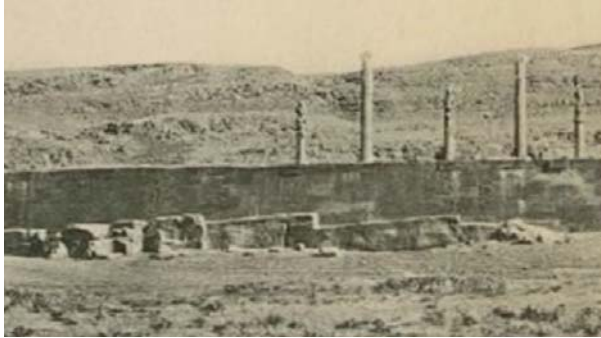
موزیک ۷ ثانیه

جالیه برای دست رسی به قسمت های بالایی این دامنه و تراش صخره هابرای خودشان هم پله درست میکردند. البته به این نکته باید هم توجه داشت که گروه های متعدد بر روی این دیوار مشغول کار بودند. که هر کدام آن دارای مهارت خاص بوده و کار بخشی ازین دیوار را به عهده داشته تا اینکه بتونن یه دیوار صاف و تخت تحویل بدهند.

د پانو شمیره: له ۲ تر ۴

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
: دلپکني د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په خبر و لولئ

دامنه ناتراشیده صخره در عکسهای که حتی قبل از خاکبرداری این محوطه گرفته شده هم مشخص است. در حقیقت این دیوار از سالهای دور به همین شکل بوده ؛ توجه به آثار بجا مانده از قلم ها ما را با تکنیک صاف کردن دیوار هم آشنا میکند ، کار صاف کردن دیوار و عقب بردن صخره همرحله به مرحله انجام می شده. همونطور می بینیم بلوک بالایی صاف شده و بلوک پایینی به تدریج دو مرحله عقب رفتن و صاف شدن را با دو نوع قلم متفاوت نشون میده ؛

موزیک ۵ ثانیه

اما کار صاف کردن و یکسان کردن نهایی بلوکها گویا به این شکل بوده که از بلوک بالا که کار صاف شدنش تمام شده چند نوار برای مشخص شدن سطح انداخته شده ، بعد ، از بغل شروع به تراشیدن بلوک پایینی می کردند.

موزیک ۱۸ ثانیه

این موضوع را میتوانیم در سراسرطول دیوار غربی ببینیم. درینجا حتی با کمی توجه میتونیم بفهمیم که کار تراش دیوار سمت راست یک مرحله از دیوار سمت چپ جلو تر است. در مرحله آخر هر دو دیوار بابزار های ویژه کاملا صاف و یکدست میشدند.

موزیک ۳ ثانیه

ناتمام ماندن کار تراش دیوار غربی در تمام نقاط آن به چشم میخورد.

موزیک

حتی آثار بجا مانده از قلمها نشان دهنده این موضوع است که کارگران بر روی آن ها مشغول انجام کار بودند. که کار خودشانرا نا تمام رها کرده اند. در مرحله آخر حتی جای این قلم ها نیز از بین میرفته .

موزیک

د پانو شمیره: له ۳ تر ۴

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
: دلیکني د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په خبر و لولئ

البته با مقایسه ای بین دیوارهایی که کار تراش آنها تقریباً تمام شده این قضیه بهتر نمود پیدا میکند، بطور مثال کار تراش این دیوار تقریباً به اتمام رسیده ولی دیوار مجاور اون تا بلوک چهارم هنوز نیمه تراشه.

موزیک

باید اضافه کرد که مرور زمان این لایه ها را به این دیوار اضافه نه کرده بلکه باتوجه به آثاری که موجوده [اند] این لایحه ها قرار بوده از روی دیوار حذف شوند که هیچگاه این کار صورت نه گرفته است .

موزیک

دامنه نه تراشیده گی همه جا در طول دیوار غربي وجود دارد. ولی این امتداد در سه بلوک آخربیشتر به چشم میخورد.

موزیک

با توجه به این موارد سوالی مطرح میشه. به کاخی با چنین نواقصی بر روی دیوار ورودی آن میتونه به بهره برداری رسیده باشه؟

موزیک

چگونه در کاخی که کارگران هنوز بر روی دیوار ورودی آن مشغول به کار بودند جشن های مختلف گرفته میشده؟

موزیک ۱۷ ثانیه

باقی دارد

یادداشت:

برای دیدن این فلم مستند تاریخی به بخش آ، گ، او، تی وی صفحه تحلیل ها تحت عنوان Documentary film مراجعه نمایند.

د پانو شمیره: له ۴ تر ۴

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
: دلپکني د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په خبر و لولئ